

Af Birgit Jæger og Olaf Rieper. København, AKF Forlaget, 1991. (144 s.)

Emne:

Evaluering af et forsøg med videotex i Ballerup og Suså kommuner.

Problemstilling og synsvinkler:

I Ballerup blev opstillet 22 terminaler på offentlige steder. I Suså blev der opstillet 8 terminaler på offentlige steder og 79 i private hjem. De udbudte tjenester bestod af (1) Informationstjenester, (2) kommunikationstjenester (f.eks. telepost og vægavis) samt (3) transaktionstjenester (f.eks. bestilling af varer og boligansøgning). I Ballerup var de udbudte tjenester kun kommunale, i Suså deltog også private. Forsøget blev initieret af Kommunedata med det formål at undersøge grundlaget for at sælge et sådant system til kommunerne.

Den del af forsøget, som indeholdt muligheder for politisk kommunikation, er særlig relevant i denne sammenhæng.

Konklusion og evt. forslag:

Vedr. *borgerne* konkluderes, at de har haft en rimelig nytte af systemerne, trods begrænsninger i forsøgene. Interessen for at søge oplysninger om og debattere lokale politiske forhold (f.eks. oplysninger om kommunalbestyrelsesmøder) var relativt lille. Men det skønnes, at nogle af dem, der skrev elektronisk post til kommunen, ellers ikke ville have ytret sig i den lokale debat.

Vedr. *kommunerne* konkluderes, at systemerne næsten ikke har erstattet eksisterende tjenester, og der er ikke realiseret besparelser. Systemerne skal indeholde flere oplysninger og faciliteter, integreres med andre videotext-tjenester, og udbredelsen af terminalerne være langt større, før de er bæredygtige.

(8)

Bibliografiske data:

Schmidt, Marcus

Direkte demokrati i Danmark. Om indførelse af et elektronisk andetkammer.

København, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, 1993 (172 s.)

Emne:

Direkte demokrati (folkeafstemninger)

Problemstilling og synsvinkler:

Forfatteren kritiserer først det eksisterende repræsentative demokrati og mener, at der er behov for mere direkte demokrati. Med baggrund som forsker i markedsanalyse foreslås, at den nye form for forbrugersurveys, som er muligjort via tryknaptelefoner koblet til computere med voice-response facilitet, også tages i anvendelse som folkeafstemningsmetode. Det kan ske ved, at man lader 70.000 tilfældigt udtrukne vælgere fungere som medlemmer i et »elektronisk andetkammer« for et år ad gangen. Der fremlægges et detaljeret forslag med budget for driften af et sådant system.

Arbejdet har ikke karakter af egentlig forskning. Der er tale om en debatbog, hvor forfatteren bygger på sin egen markedsanalyseforskning og den politologiske litteratur om demokrati.

Konklusion og evt. forslag:

Konkret forslag om indførelse af trykknaps-folkeafstemninger.

Kommentar:

Bogens centrale anliggende er indførelse af mere direkte demokrati. Dette kunne i princippet opnås på flere måder og er for såvidt ikke relevant i denne forskningsoversigt. Når bogen er medtaget her, er det fordi den metode, der anvises, peger på en af den ny informationsteknologis muligheder for at udbygge folkestyret.

Bogen behandler imidlertid ikke mere indgående de mange spørgsmål om sikring af anonymitet, manipulation med programmel m.v. - og dermed systemets risiko for manglende legitimitet som demokratisk institution.

(9)

Bibliografiske data:

Viborg Andersen, Kim

Computerization and the political world: Impacts on capabilities, interactions, orientations, and values.

København, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet, 1993 (38 s.). (Arbejdsrapport 1993/5)

Emne:

Politiske og offentlig-organisatoriske effekter af EDB